

Statens Uddannelsesstøtte har på grundlag af høringssvarene i samarbejde med Universitets- og Bygningsstyrelsen præciseret bekendtgørelsens regler om institutionernes vejledningsforpligtelse, så forpligtelsen afgrænses tydeligere. For at lette uddannelsesinstitutionernes administration vil Statens Uddannelsesstøtte også – ligeledes i samarbejde med Universitets- og Bygningsstyrelsen – udforme en udførlig vejledning til institutionerne.

Hvad angår universiteternes merudgifter i forbindelse med arbejdsopgaverne har forligskredsen tidligere aftalt, at spørgsmålet om eventuel kompensation til universiteterne i forbindelse med de nye vejledningsopgaver tages op i efteråret 2008 i forbindelse med drøftelserne om fordelingen af globaliseringsmidler for 2009 og fremefter. Det giver mulighed for at inddrage de erfaringer, universiteterne har gjort sig i 2008 i forbindelse med igangsættelsen af udlandsstipendieordningen.

3. Hvad indeholder positivlisten?

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at positivlisten skal indeholde:

- uddannelser, som er omfattet af samarbejdsaftaler om udveksling af studerende på kandidatniveau, som er indgået mellem danske universiteter (og professionshøjskoler) og udenlandske institutioner, og
- et antal universiteter, der optages på positivlisten på grundlag af internationalt anerkendte rankinglister som f.eks. THES (den såkaldte topliste).

De uddannelser, der er dækket af *samarbejdsaftaler*, er indrapporteret af universiteterne. Der var via nettet åbent for indrapportering i perioden fra 9. november til 7. december. Kvalitetssikringen af materialet er endnu ikke afsluttet, men de foreløbige analyser peger på, at de danske universiteter har samarbejdsaftaler, der muliggør udveksling af studerende på kandidatniveau, med cirka 1.000 udenlandske universiteter.

Toplisten omfatter følgende tre dele:

- 1) Toplisten for universiteter.
- 2) Kulturministeriets del af positivlisten.
- 3) Undervisningsministeriets supplementsliste for institutioner, der er særligt relevante for professionsbachelorere.

Ad. 1. Topliste for universiteter

Formålet med toplisten for universiteterne er at sikre, at udlandsstipendieordningen kan yde støtte til danske studerende, der optages på verdens bedste universiteter, hvor uddannelsesafgifterne ofte er meget høje, selv om der ikke er indgået udvekslingsaftaler mellem danske og disse udenlandske universiteter.

Danske Universiteter blev ved brev af 21. november 2007 hørt over et notat om opstilling af toplisten. Danske Universiteter svarede ved brev af 26. november 2007, at de tidligere har advaret mod at bruge rankinglister for institutioner som kvalitetssikring af uddannelser og de fastholder, at de ikke ønsker at kvalitetssikre eller kommentere en liste.

Toplisten er udformet på grundlag af TIMES World University Ranking, som foretages årligt for TIMES Higher Educational Supplement (THES). Den seneste udgave af THES 2007 omfatter 400 universiteter, som er rangordnet ud fra en række objektive kriterier, der er internationalt anerkendt.

Toplisten omfatter top-100 fra THES-ranglisten, og den geografiske og sprogmæssige dækning af toplisten er øget ved at supplere med det bedste universitet fra hvert af de lande, som har universiteter på THES top-400, men ikke på THES top-100. Det betyder, at toplisten indeholder i alt 121 universiteter fra THES.

Toplisten vedlægges.

Ad. 2. Kulturministeriets del af toplisten

For Kulturministeriets uddannelser, hvor der i Danmark fra centralt hold sættes grænser for antallet af optagne studerende begrundet i et snævert arbejdsmarked og stor arbejdsløshed, er der i overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslaget taget særlige forholdsregler for at begrænse kandidatproduktionen i udlandet.

Toplisten er begrænset til de allerbedste udenlandske uddannelsesmiljøer, hvor der højst kan forventes optaget ganske få talentfulde danskere.

For så vidt angår de korte studieophold, er disse ikke omfattet på nuværende tidspunkt. Der er i flerårsaftalen for Kulturministeriets videregående uddannelser for perioden 2007-2010 særlig fokus på de gensidige udvekslingsaftaler, som skal bidrage til at internationalisere de danske uddannelser. Flerårsaftalen fastlægger aktivitets- og ressourceniveau for hver enkelt institution.

Evalueringen af udlandsstipendieordningen afventes med henblik på at vurdere ordningens betydning for udvekslingsaftalerne. På den baggrund kan denne del af udlandsstipendieordningen indgå i forhandlingerne om institutionernes aktivitets- og ressourceniveau i forbindelse med en ny flerårsaftaleperiode.

Ad. 3. Undervisningsministeriets supplementsliste med uddannelser, der er særligt relevante for professionsbachelor

Undervisningsministeriets supplementsliste er opstillet for at tilgodese professionsbachelors videreuddannelsesmuligheder i udlandet. Danske universiteter har i forhold til udlandet kun i begrænset omfang kandidatuddannelses tilbud, der er tilrettelagt ud fra en professionssynsvinkel. Liste over uddannelser opstillet på grundlag af samarbejdsaftaler og toplisten indeholder i et vist omfang universitetsuddannelser i udlandet inden for professionsområderne (men ikke dem alle), men CVU-rektorkollegiet har ønsket en mere systematisk opstilling af en liste over de bedste uddannelser i udlandet inden for alle professionsområderne, som er særligt relevante for professionsbachelor.

Listen vil først fra næste efterår kunne opstilles fuldt udformet sammen med kriterier for udvælgelsen. I år vil CVU-rektorkollegiet nøjes med en beskeden suppleringsopstilling i samarbejde med CIRIUS, således at CIRIUS vurderer om uddannelsen er på kandidatniveau.

Det bemærkes, at Statens Uddannelsesstøtte ikke i forbindelse med opstilling af ovennævnte liste har foretaget en vurdering af, om de enkelte institutioner og uddannelser i udlandet ville kunne godkendes som SU-berettigende i Danmark. Det er således en betingelse for SU til uddannelse i udlandet og hermed også for udlandsstipendium, at dette ville kunne ske. Denne vurdering foretages først i forbindelse med de konkrete ansøgninger om at få udlandsstipendium til en hel uddannelse på kandidatniveau på et udenlandsk universitet. Det forventes ikke, at afslag med denne begrundelse vil være hyppige. De vil kun forekomme når de udenlandske uddannelser ikke lever op til de akademiske og videnskabelige standarder, der gælder for højere uddannelser i Danmark. For at være SU-berettigende i Danmark skal undervisningen være forskningsbaseret og underviserne ansat efter kriterierne som anvendes i ansættelsesbekendtgørelsen. Dette vil fremgå af Statens Uddannelsesstøttes informationsmateriale om ordningen.

4. Implementeringen af udlandsstipendieordningen i øvrigt

Udlandsstipendieordningen finder anvendelse for studieophold på uddannelser under UVM og VTU og hele uddannelser på kandidatniveau, som den uddannelsessøgende begynder på d. 1. juli 2008 eller senere. Statens Uddannelsesstøtte forventer, at det edb-baserede administrationssystem vil kunne anvendes i løbet af april måned.

Vejledningen af de studerende om ordningen offentliggøres sammen med positivlisten på Statens Uddannelsesstøttes hjemmeside i januar.